

Aicinu iepazīt dažas no Latvijas ezeros biežāk sastopamajām zivju sugām!

To paradumus un dzīvesveidu esmu salīdzinājis ar cilvēku pasaulē vērojamo.

Profesors Sānpeldis stāsta par ezera zivīm

Vīķe

Alburnus alburnus

Saldūdens zivis, kas uzturas baros. Vislielākos barus tās veido pavasarī pirms nārsta un rudenī, meklējot ziemošanas bedres. Visbiežāk uzturas ūdens virsējos slāņos. Barojas ar zooplanktonu, ūdenī iekritušiem kukaiņiem un bentosu. Latvijā sasniedz 8 gadu vecumu. Salīdzinot ar cilvēku pasaulē notiekošo, vīķes ir «apkopējas», kuras tīra un spodrīna ūdeni, jo izēd tur esošo planktonu.

Rauda

Rutilus rutilus

Plaši izplatītas saldūdens zivis. Sastopamas upēs un ezeros, izņemot kūdrainus purvu ezerus. Raudas dzīvo tīrā

ūdenī ar grantainu un oļainu gultni. Tām patīk ūdensaugiem bagāti un silti ūdeņi, bet aukstā ūdenī tās uzturas nelabprāt. Barojas ar ūdensaugiem, kukaiņiem un to kāpuriem. Kaut gan tās ir sīkas zivis, kas pieaug lēni, to klātbūtne ezerā ir vēlama. Raudas ir vērtīga plēsīgo zivju barība. Turklāt tās barojas ar ūdensaugiem, ko citas ezera zivis, izņemot ruduļus, neizmanto. Tāpēc barības ziņā ar citām zivīm tās nekonkurē. Meklējot līdzības ar cilvēku pasauli, raudas ir zivis, kuras bieži kļūst par «veģetārietēm».

Līnis

Tinca tinca

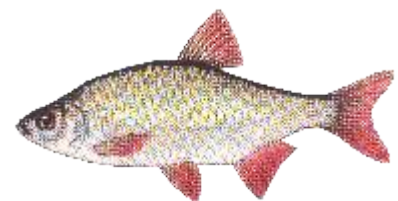

Līņi mīl stāvošus vai lēni tekošus, ar ūdenszālēm aizaugušus ūdeņus. Dzīvo ezeros, dīķos, kā arī upju līčos un attekās ar dūņainu dibenu. Mazuļi barojas ar planktonu, pieaugušās zivis – ar vēžveidīgajiem, kukaiņiem un ezera

gultnē mītošajiem ūdensdzīvniekiem. Līņi pārtikas un ūdenī esošā skābekļa daudzuma ziņā ir pieticīgas zivis. Turpretī tie ir ļoti jūtīgi pret strauju temperatūras maiņu. Četru gadu vecumā var svērt jau 1 kg. Pieaugušie līņi ir kā «lēnīgi tēvoči», kuri pēc bariņā pavadītas jaunības, vientulīgi dzīvo siltā mājā.

Ruduļis

Scardinius erythrophthalmus

Tie ir sastopami zāļainos ezeros un lēni tekošās upēs, kur daudz meldru, niedru un citu ūdensaugu. Mīl vidēja dziļuma, saules apspīdētus ūdeņus, kuros tie vienmēr uzturas baros. Ruduļi pēc formas ir ļoti līdzīgi raudām, no kurām tos var atšķirt pēc augšup vērstās mutes un spilgtās krāsas. Pēc dzīvesveida ruduļi nav klejotājzivis, tie mēdz uzturēties vienā vietā.

Ruduļi ir viena no augēdājzivju sugām. Tāpēc, salīdzinot ar cilvēkiem, tie sava spilgtā krāsojuma un nodarbes dēļ ir kā «stilīgi dārznieki», kuri sapucējušies rušīnās starp augiem.

Plaudis

Abramis brama

Caurceļotājzivis, kuras sastopamas ezeros, upēs un Rīgas jūras līcī. Plauži ir gultnes zivis. Lielos baros tie pulcējas līčos un ezera bedrēs. Plaužiem patīk vietas ar mālainu, plānas dūņu kārtas klātu gultni. Jaunie plauži sastopami starp ūdensaugiem. Ēd ūdenskukaiņus, to kāpurus, sīkos vēzītus un jaunus ūdensaugu dzinumus, kurus meklē ezera gultnē. Salīdzinot ar cilvēku nodarbēm, plauži ir «lauksaimnieki», kuri nodarbojas ar dūņu kopšanu.

Asaris

Perca fluviatilis

Tās ir plēsīgas zivis. Tāpat kā citu zivju mazuļi arī mazie asari ēd planktonu.

Pieaugušie asari ir plēsēji, kas barojas ar odu kāpuriem un mazsaru tārpiem, arī ar citu zivju ikriem un mazuļiem. Asari izaug lieli, ja sīkās zivis – auslejas, vīķes un raudas, ezerā ir pietiekamā daudzumā. Ar barību bagātos ūdeņos tie izaug 2 līdz 4 kg smagi. Latvijas ezeros zivis var sasniegt pat 15 gadu vecumu. Asari ir «hulīgāni», kuri trenkā citas zivis un tām uzbrūk.

Līdaka

Esox lucius

Tās ir sastopamas gandrīz visu veidu saldūdeņos un arī Rīgas jūras līcī. Retāk tās dzīvo straujās upēs un dūņainos ezeros. Līdakas labi spēj atrast sev piemērotas dzīves vietas. Mazās un vidēja lieluma līdakas visbiežāk uzturas seklos ūdeņos starp niedrēm un ūdensaugiem. Lielās – izvēlas dziļus ūdeņus, bet seklās vietās parādās reti. Pirmajās dzīves nedēļās, kamēr zivju mutes vēl ir mazas, pārtiek no zooplanktona, bet paaugušās tās kļūst par zivjēdājām. Līdakas mēdz paslēpties augājā, aiz siekstām vai akmeņiem, no kurienes tās

uzbrūk citām zivīm. To krāsojums ir mainīgs un atkarīgs no vietas, kur tās dzīvo. Tāpēc tās ir grūti pamanāmas un viegli var uzbrukt citām zivīm. Līdakas pieaug ātri. Trīs gadu vecumā tās ir izaugušas 35 cm garas. Līdz šim lielākā Latvijā noķertā līdaka bija 19,56 kg smaga. Līdakas pēc dzīvesveida atgādina filmās redzētos “killerus”, no kuriem visi baidās.

Zutis

Anguilla anguilla

To ķermenis ir čūskeveida, klāts ar sīkām zvīņām. Zušu mugura un sānu augšdaļa ir zaļganbrūna, sānu apakšdaļa un vēders – dzeltenīgs. Uz priekšu vērstajā mutē ir sīki zobi. Barojas ar bentosu, zivīm un vardēm. Dienā zuši ierokas dūņās vai paslēpjas zem akmeņiem. Tie aktīvi kļūst tikai tumsā. Tāpēc tie sasniedz lielu vecumu. Pie mums savvaļā zuši var nodzīvot 23 gadus, akvārijā pat 88 gadus. Latvijas ūdeņos zuši izaug 1,5 m gari un līdz 6 kg smagi. Zuši ir kā cilvēku pasaules “Fantomass”, kuru visi zina, bet redzējuši nav.